

BAIX-EMPORDÀ

SETMANARI NACIONALISTA

ANY XIII

Palafrugell 11 de Juny de 1921

NUM. 607

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Palafrugell, trimestre 2'00 ptes.
Fora, trimestre 2'50
Estranger, un any 14'00
Per a anuncis, demani's la tarifa

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

ARRABAL INFERIOR, 5 - 1.ER

IMPREMTA: VALLS, 4

La correspondència a la Redacció.

Dels articles firmats ne son responsables llurs autors

No's retornen els originals.

CAMPANYA ELECTORAL

Als electors del districte de La Bisbal:

En les eleccions de diputats de la Mancomunitat que deuen celebrar-se el vinent diumenge, per el nacionalisme d'aquesta comarca ha sigut proclamada la candidatura de

D. Josep Plá Casadevall

Advocat i publicista

D. Miquel Roger Crosa

Del comerç i novel·lista

Es un deure de patriotisme, treballar i fer tot lo possible per a que aquesta candidatura sigui íntegrament triomfant.

Ella representa el seny empordanès, la culminació gloriosa de la nostra terra que, votant aquests dos noms, se reincorpora a sí mateixa i afirma la seva espiritualitat.

Ella representa la Catalunya irredenta, rica i plena, clavada en creu pels brúixins del centralisme i ressucitada triomfant, en el diumenge de glòria.

Ella representa la nostra gloriosa Mancomunitat, el nostre organisme màxim, primer pas per a la independència orgànica d'una Catalunya ben lliure en la seva expansió cultural, artística i utilitària.

Ella representa el més pur caient de modernitat, no enfront de cap tendència d'escola ni de cap dogmatisme, sinó afirmant que si Europa ha lluitat i els seus homes han sapigut morir, no per una forma de govern sinó per la llibertat dels pobles, Catalunya, sentint-se íntegrament capaça, vol aquesta llibertat sens limitacions ni condicionaments.

Representa, ademés, la nostra candidatura, a l'ésser essencialment catalana i empordanesa, la no ingerència de cap atavisme foraster, disfregat de U. M.; ella, de cara a la diafanitat del nostre sol i del nostre mar, no és pas una negació d'odis amagada sots un centralisme sinó una mesura tota llatina ombrejada pels plecs de la bandera barrada.

I representa també, la glorificació de dos noms il·lustres: de la cultura cosmopolita d'En Josep Plá, llaç d'unió entre l'Empordà i el món i d'En Miquel Roger, el novel·lista encantador que ha cantat la beutat de les nostres encontrades.

Com empordanesos i com a catalans, doncs, voteu a

D. JOSEP PLÁ CASADEVALL

D. MIQUEL ROGER CROSA

fect tot lo possible perquè la victòria seva que s'acosta sigui definitiva.

Per la LLIGA NACIONALISTA DEL BAIX EMPORDÀ:

El President, VICTORIÀ PUJADAS.

El Secretari, J. DE CAMPS I ARBOIX.

ELS MEUS AMICS I JO

Sembla que la cosa ara és seriosa i que vaig per diputat provincial.

Devegades algú ha tingut la pretensió de dir que jo tinc unes quantes qualitats. Confesso, que jo mai he cregut totes aquestes coses tan fines. M'he contentat només amb escoltar i callar.

De tota manera, i per raons que seria molt llarg d'explicar, tinc l'intuïció de que en aquest món tinc uns quants amics. Aquests amics, han sabut que jo anava per diputat provincial i han volgut dir un mot sobre les meves qualitats. Jo no puc fer més que escoltar i callar.

Hi ha, els altres amics, els de l'Empordà. Amb aquests la cosa ja és més seria. Però em sembla que aquesta serietat camina en raó directa amb el meu sentit de la responsabilitat.

Si jo m'atrevis posaria entre vosaltres i jo, amics de l'Empordà, el comú lligam de Catalunya. Si m'atrevis una mica més hi posaria la Mancomunitat, que és la mateixa vida catalana emmotllada en la raó.

Però jo no puc fer tant. Només us puc donar el nom que té una tradició de responsabilitat.

A vosaltres, amics intel·lectuals i a vosaltres, encara, amics de l'Empordà, us encarrego que usufructueu la meua responsabilitat.

JOSEP PLÁ.

Els intel·lectuals i la candidatura de Josep Plá

La candidatura de Josep Plá, ha caigut admirablement bé entre els intel·lectuals de Barcelona i Madrid.

Les persones que en el Districte de La Bisbal patrocinen la candidatura del nostre amic, han rebut infinitat d'adhesions que són un elogi per el nostre candidat. La redacció de BAIX-EMPORDÀ ha recullit, ultra aquestes adhesions, unes notes firmades per les persones més selectes del món intel·lectual, publicades en grans diaris, que són un comentari entusiasta a la personalitat del nostre amic.

JOSEP M.^a DE SAGARRA, una de les més altes figures de la literatura catalana, el poeta exquisit, el dramaturg admirable, el cronista encantador, ens envia aquestes ratlles:

Jospe Plá, representa la joventut conscient del seu valor i la seva responsabilitat. Ningú com ell dú un llevat de catalanisme racial, on s'hi barregen d'una manera viva i aguda totes les corrents imprecises que fan bategar el món modern. La seva actuació dins la Mancomunitat serà la presència flamejant de l'esperit més complet de la Catalunya d'ara.

JOSEP MARIA DE SAGARRA.

JOSEP M.ª LOPEZ PICÓ, el primer poeta de Catalunya, l'admirable autor dels Poemes del Port, ens envia aquest epigrama, d'una sutilitat i finesa incomparables:

No oblidessiu, gent d'ampla visió i dels batecs creadors, que el cognom Plá és un bella rima d'Empordà.

No una rima mecànica, sinó amb tot el ressó espiritual que volguéssiu donar-li.

JOSEP M.ª LOPEZ PICÓ.

Són d'ALEXANDRE PLANA, el crític, el poeta, el polític, el causeur maravellos de l'Ateneu, aquests mots que acabem de rebre, d'un alt sentit polític i filosòfic:

Napoleó deia que en la política i en l'administració l'absurde no és mai un obstacle. Moltes vegades veiem com una tasca política s'atura, vacil·la, recula o perd la seva direcció per por a l'obstacle d'alguna cosa que sembla poc normal, que's té per absurda. Per això creiem convenient a l'interés de Catalunya l'intervenció dels homes de lletres en els organismes administratius, perquè són ells els qui sovint poden desfer el fantasma de l'absurde, i fer veure que ço que semblava fora de lloc és la cosa més natural de'l món. Perquè política és en gran part innovació, gosadia, destrucció de motllos. I per a tot això cal tenir imaginació.

Recordem-ho als qui potser trobin absurde que en Josep Plá sia diputat per la Mancomunitat de Catalunya, pel fet de ser un home d'imaginació. Són homes d'imaginació, precisament, els que hi manquen encare.

ALEXANDRE PLANA.

JOAQUIM BORRALLERES, el metge-literat, l'home de la gran cultura, el que, endinçant-se al dins de dins, immortalitza el bronze famós d'Enric de Casanovas, ens diu:

Jo no hauria pensat mai que en Josep Plá fos un home d'acció, però és que oblidava en éll el sentiment nacionalista. I el nacionalisme és l'única força que fa trobar en el fons de tot català, un home d'acció.

JOAQUIM BORRALLERES.

FRANCESC PUJOLS, el filòsof de la nova Catalunya, el gran ironista d'un esperit tan germà al del nostre malaguanyat Joan B. Coromina, ens envia aquestes ratlles:

Si en Plá, va a la Mancomunitat, que hi anirà, portarà l'aire d'aquell Empordà que li bull a dintre i suposem que aquesta originalitat no farà cap mal a la més alta institució política de la nostra estimada Pàtria.

FRANCESC PUJOLS.

Són de MANEL RAVENTÓS, l'home d'acció, el buròcrata—amb tot el sentit plausible d'aquest mot—el dignificador de la nostra burocràcia, el qui ha convertit en tasca brillant les concepcions dels nostres filòsofs i dels nostres poetes, il·lustra la seva experiència amb aquestes paraules:

En la vida burocràtica he pogut comprovar que els homes de lletres, els acostumatats a manejar les idees generals, són els més aptes per a la tasca diària i constant de la administració. Tan de bó que en Plá i molts com ell, vinguin a formar part de la Mancomunitat de Catalunya.

M. RAVENTÓS.

V. SOLÉ DE SOJO, l'escriptor tan celebrat, l'home de les múltiples activitats i dels pensaments feconds, ens envia aquest dos pensaments, tan fins, tan enlairats, tan profundament profunds:

Home modern, en Plá: ell sap trobar igualment la bellesa a la Columnada del Louvre que en la bandera tricolor que ondeja al cim de la incompresa Tour-Eiffel.

Un dia en Plá em feu l'elogi dels fanals—dels humils fanals municipals—de la vila de Paris. El bon polític d'un país en reconstrucció ha de saver triar el model d'un fanal: malament, si falla aquest control.

V. SOLÉ DE SOJO.

Són de S. JARDI, el gran juriconsult i el gran pensador, el comentarista de Sorel, el qui ha sapigut—i cal tota una intel·ligència per a fer aquesta agermanació malgrat ésser tan normal—a Charles Maurras amb Sorel, ens diu sobre en Plà i la seva candidatura :

No conec ningú que sigui més empordanès que en Josep Plà: vull dir, ningú que resumeixi millor ço que em semblen les virtuts i qualitats del troç de terra més dolç de la dolça Catalunya.

Què voleu més, gent del Baix-Empordà, per a donar no ja la vostra representació, sinó la verdadera Investidura al fill preclau de Palafrugell?

No oblideu que els discursos, les combinacions i les habilitats polítiques estan a l'abast del primer sobrevingut; però que, en canvi, el Decorum, que tant escasseja, per dissort, en els nostres mandatariis públics, sols s'adquireix amb una estricta obediència en els comandaments severs de la raça.

S. JARDI.

MARIUS AGUILAR, el famós periodista, el d'aquells Ecos inolvidables de El Poble Català, el dels devants de La Campana i les cròniques de La Esquella, el dels Ecos de El Dia Gráfico—aquestes ironies actuals, tan transcendents i perdurables dins la seva apariència de lleugeresa i vaporositat—sent per en Plà una amistat sincera i una admiració profunda. Són d'ell aquests fragments d'un article que vegé llum a La Libertad de Madrid:

UN ESCRITOR SINGULAR

Ha restaurado «La Publicidad»—restauración que nos hace ser benévolo con sus pecados de conservadores catecúmenos—aquella tradició suya literaria que la hizo ser, hace veinte años, el periódico nocturno de todos, unitarios y catalanistas. En ella nacieron Luis de Zulueta y Eduardo Marquina. En ella, en cambio, murió Daniel Ortiz, nuestro Villergas, sin dejar heredero. Hoy, con otro espíritu, antípoda al antiguo, puesto que es nacionalista y conservadora, pero con idéntica vivacidad, nos obliga a hojearla impacientes bajo los reverberos, buscando entre sus rimas y sus prosas una prosa ácida, desmandada y penetrante, que lleva al pie un nombre sobrio, catalán y campesino: José Plà.

Este escritor nuevo no ha alcanzado la mayoría de edad y ya es el Benjamín de nuestras letras. Tiene, todavía—tal vez los tendrá siempre—, un pensamiento inconexo y un estilo deshulvanado, que son, naturalmente, un pensamiento y un estilo.

Yo deseo subrayar su nombre en Madrid por dos cosas. La primera, porque no se parece a ningún otro escritor de Cataluña. Buscándole genealogías, le halláramos una ascendencia barojiana. Pero aun esto fuera un elogio, porque no puede imitar a Baroja todo el que quiere, porque Baroja extrae la forma de su fondo, teniendo, sin quererlo, el estilo oscilante que van produciendo sus fermentaciones. Por eso nadie ha imitado a Baroja, ni aun en Castilla.

José Plà, además, es el primer escritor catalán inmediato a nosotros—y este es nuestro segundo subrayado—, que consigue en castellano una originalidad y una exacta unión de la idea y del verbo. Esto plantea nuevamente el problema que el catalanismo literario da por resuelto de la inadaptación del hombre de letras de Cataluña al castellano. El de José Plà es duro, porque José Plà será siempre duro; pero fluido y de una mayor agilidad que su catalán. De manera que nos hallamos en presencia de un escritor catalán, casi adolescente, influido por un escritor castellano que no ha influido en los escritores de Castilla y que desembarazadamente da sus visiones y su pensar en lengua no catalana.

José Plà tiene 25 años, y en uno ha tomado por asalto las primeras líneas literarias.

MARIUS AGUILAR.

JOSEPH M. JUNOY, el nostre Junoy, el parisenc-mediterrani, el portador de la cultura catalana a París, el d'Amour et Payssage, el d'aquella oda maravillosa a Guynemer, escrigué ja fa temps a La Publicidad :

DE LA VIDA Y DE LOS LIBROS

JOSÉ PLÀ A PARÍS

...Con su cara color de tierra, con sus pómulos y sus ojos manchúes y con su simpática gran risa abierta,—al despedir hoy a José Plà, en el asfalto de la estación de Francia, recordamos la primera conversación que tuvimos con él.

Hará de ello un año escaso.

Apenas unas palabras cruzadas, nos enzarzamos amistosamente a propósito de Maurras y de Lenine.

Pero acto seguido, dejando la política aparte, abordamos literatura general, substituyendo el político dualismo anterior por el literato dualismo Ronsard y Dostoiewsky.

Desde entonces, puede decirse que no cesamos, hasta la fecha, nuestra relación espiritual casi cotidiana, con José Plà.

Nuestro nuevo amigo, se nos apareció, desde un principio, como una de esas humanas plantas jóvenes, privilegiadas, desbordantes de savia vital, dotadas de un poderoso instinto racial inconfundible.

Nos pareció también José Plà uno de los hombres más fecundamente contradictorios que en nuestra «hélas», ya larga y variada prematura experiencia, nos hemos tropezado.

Ese estado de contradicción de José Plà lo era, y lo es aún, de contradicción exasperada. Contradictorio hasta la exasperación José Plà y también, hasta la exasperación activo.

La actividad de José Plà se ha hecho ya célebre entre los cenáculos de artistas y escritores de Cataluña.

Actividad, la suya, inconmensurable y proteiforme.

Todas las teclas de la crítica han sido tocadas por su extraordinario, precoz, genio crítico. Hombre en alto grado instintivo José Plà y solicitado, al unísono, por mil problemas diversos.

Y a todos atendiendo, a todos otorgando comunicación.

Escribiendo constantemente, de día y de noche.

Y allí donde la erudición de José Plà (a causa de su extrema juventud: 24 años) fallaba, su intuición hacía milagros.

¿A qué citar aquí por sus nombres los ensayos, crónicas y anotaciones al margen (algunas de ellas obras maestras definitivas) que en poco tiempo ha desparramado José Plà por diarios y revistas de todo género?

En La Publicidad, principalmente, estos últimos cinco o seis meses se había concentrado su mayor heterogénea inquieta actividad.

La Publicidad manda ahora a José Plà a Francia.

Desde París nuestro querido y admirado amigo continuará publicando sus tan compactos y a la vez tan ágiles artículos.

Hombre de orden desordenado, José Plà hará, sin duda, en París, su primera cura de confusión.

Justificará su orden o su desorden.

A no ser que justifique las dos cosas al propio tiempo, como Sainte-Beuve, el crítico que José Plà más admira y desprecia.

...Con su cara color de tierra, con sus pómulos y sus ojos manchúes y con su simpática gran risa abierta, se ha despedido hoy José Plà de nosotros, en el asfalto de la estación de Francia, camino de París, con un fuerte apretón de manos al que hemos correspondido con nuestra mirada más cordial y clara.

JOSÉ MARIA JUNOY.

De una carta que el Rector de Salamanca D. MIGUEL DE UNAMUNO — com qui no anomena a ningú — Unamuno !! :

Sr. D. José Plà: Me ha interesado lo que V. ha escrito en La Publicidad y es de lo poco que he podido leer con gusto y provecho en la prensa española y recuerdo haberle hablado de ello a «Xenius».

M. DE UNAMUNO.

RAMÓN GOMEZ DE LA SERNA, aquest home interessantíssim, una de les figures més originals, més cultes i de més vàlua de la intel·lectualitat castellana, escriu a Plà, dient-li :

«Querido camarada Plà: Muy bien su artículo. Muy bien aunque sangriento».

I més avall :

«Es V. un hombre eminentemente social, transcendental, político en la más vasta aceptación de la palabra...»

RAMÓN G. DE LA SERNA.

LLUIS DE ZULUETA, escriu també a Josep Plà :

...sus cartas a La Publicidad me habían llamado vivamente la atención y hablé ya con algún amigo—con Ors recientemente—preguntando por la nueva y original personalidad literaria que el nombre de José Plà me revelaba.

En todo caso le ruego me considere desde ahora como un servidor, un amigo y un buen camarada».

LLUIS DE ZULUETA.

En La Publicidad veieren llum unes ratlles, temps fa, quan en Plà marxà a París, d'amplissim elogi per al nostre candidat. Heuse'n aquí un fraguent :

José Plà en la redacción

Llegaba todas las mañanas, cuando el sol encendía los geranios de los terrados, cuando los pájaros dentro de sus jaulas exhalaban la nostalgia silvestre en los patios de vecindad. Nos saludaba con su jocunda voz catalana, con aquella voz tan entusiasta, cuando hablaba del aire azul de Palafrugell, aromado de ensenadas tersas. I se sentaba frente a la mesa cotidiana...

José Plà tenía una asiduidad de trabajo, sin fatiga. Era un temperamento de hombre de biblioteca. Su coraje de faena se vertía sobre todas las cuestiones. Todos los módulos eran manejados por su mano activa. La pluma de José Plà no dejó de fluir nunca. Todas las anécdotas de la política, en su prolija de proporciones; todas las categorías de la crítica, en su riqueza de direcciones; todos los problemas del arte, en su copiosidad de horizontes, eran afrontados por su capacidad robusta...

En La Publicidad, José Plà tenía una función panorámica. Cada día incorporaba un nuevo testimonio de labor a la galería de obras maestras anónimas, que son los artículos de fondo. Y además de ese esfuerzo de comentarios cotidiano, muchos artículos de alta valoración, muchos artículos de una densidad intelectual sobre libros, sobre fisonomías inmateriales de Baroja, de Jules Romains, de «Xenius», de López Picó...

A la una de la tarde, en esa hora llena de humaredas de sopa, se levantaba José Plà, con un haz de cuartillas, de letra menuda. Volvía a saludarnos con su voz amplia de sinceridad. Y se iba Rambla arriba, mirando los tirabuzones de las muchachas, hacia el yantar de la casa de huéspedes, de esa casa de huéspedes que merece una filosofía peculiar...

Deixem de publicar, per no tenir-los de moment a la mà, originals de Xenius, Diez-Canedo, J. Carner, L. Araquistain, L. Bagaria, el pintor Sunyer, Julio Camba etz., etz., tots ells elogiosos per la personalitat del nostre eminent amic.

Els nostres candidats

EN JOSEP PLA CASADEVALL I EN MIQUEL ROGER CROSA

per ells mateixos ja valen una significació. Estudiant s'han fet homes profitosos amb preparació i utilitat per a ésser representatius.

En la lluita actual culmina l'ideal del nacionalisme radical plasmant en la moderació política, que representen en Plà i en Roger i el nacionalisme republicà amprat per l'Irla i en Fábregas. Fora d'aquestes candidatures que poden votar sense futurs penediments els ciutadans conscients, en corre un altra de multicolor, captada de poble en poble i de casa en casa, per uns mendicants d'esperit tèrbol, que per tota intel·lectualitat porten enroscat en el cor el rèptil de l'odi agermanat amb l'enveja, els vicis capitals dels ineptes, que cova dins sa masmorra la nefasta Unió Monàrquica, sota la calor xorca de l'Alba, la lloca enverinada, i que per les nostres contrades n'escampen el verí, uns per malícia i altres per inconsciència, uns quants rabadans, onejant el drap esberlat i ridícul del «fournierisme».

Foragitat del Districte de Torroella, en Fournier, que per deshonestetat intolerable detenta la llur representació oficial en el Congrés espanyol, més a modo d'estigma que d'honor, are vol fer un sondeig en el de La Bisbal, presentant-nos una candidatura d'assaig, amb dos noms prou respectables, però que el Districte rebutjarà, perquè no representen en la lluita imminent més que les concupiscències del funest Fournier, políticament descalificat, o una patent de corso que vol emprar el derrotat a Torroella, per a futures combinacions.

S'equivoca, emprò, qui tal intenti. El Districte de La Bisbal no tolerarà mai una intromissió morbosa que porta germens de corcadura. Ja és ben lamentable que l'Unió Monàrquica hagi trobat dos persones que s'oferissin al sacrifici de la llur respectabilitat, hem de creure que mal aconsellats, emprò pretendre que la consciència popular els aixequi als sitials de representació, és no saber el terreny que trepitxen, o lo que és pitjor, és pensar que el Districte ha perdut tota noció de seny i de vergonya.

Els enemics de Catalunya—o de la Mancomunitat—que és la llur excel·lida representació—tenen prou camps esbargiosos més enllà de l'Ebre—que se'n hi vagin venint i barca nova!—Donar-lis els nostres sufragis, seria com posar-nos el llop a casa nostra.

Vigileu, electors del Districte en no deixar-vos enganyar. No menyspreueu l'importància d'aquesta elecció i voteu als que per damunt de totes les seves covejances anteposen l'amor a nostra terra, a nostra aimada Catalunya.

Voteu a n'En Plà i a n'En Roger, en primer terme; aquests són els candidats demanats per el poble, els altres són imposicions de més lluny, que cerquen remença en el nostre Districte, i als qui tenim el deure d'honor de barrar el pas.

Votar per la Unió Monàrquica significa posar una nova cadena al cos adolorit i sagnant de Catalunya esclavitzada.

Acluquem els ulls i meditem un moment: Un Empordà parlant castellà, feude espiritual madrileny, amb banderes rojogualdas, amb adhesions al monarquisme, amb músiques de La Canción del Soldado, un Empordà enviant telegrams a l'Alba i adhesions a en Lacierva, no fóra una cosa absurda, una blasfèmia contra'l nostre esperit mediterrani? No fóra desvirtuar l'Empordà, occir-lo espiritualment? Això és la Unió Monàrquica!

HEM VENÇUT!

Les impresions inmillorables que tenim de tot el districte, l'entusiasme amb que han estat rebuts els noms de nostres il·lustres amics En Josep Plà i En Miquel Roger, ens permet avançar, amb la completa seguretat de que no haurem de retirar-les, aquestes paraules: Hem vençut!

Al parlar així, no ho fem amb el propòsit d'alentar a ningú ni tampoc per abrandar la campanya, sinó que ho fem per a satisfer nostre legítim orgull de nacionalistes al veure convertit en realitat nostre propòsit; al veure que la nostra causa és també la causa de tants i tants companys d'arreu dels pobles.

La Candidatura Nacionalista, afinada d'una manera directa amb el modo d'ésser de la Mancomunitat, és la que amb més dret pot aspirar a obtenir un lloc en el Govern de Catalunya, ja que no va guiada per la conveniència de cap partit polític, sinó que al presentar-se obeeix a l'impuls d'una idealitat purament patriòtica, a la necessitat de dotar a Catalunya de directors que no coneguin altra ruta i que no vegin més horitzó que el de l'honorabilitat, foment i reivindicació de nostra pàtria; que sàpiguen vetllar i administrar amb seny els bens de la Nacionalitat i que, en fi, sàpiguen imposar llur ferma voluntat contra el vilipendiós comerç polític, propòsit de tots aquells que no reparen en renegar de sa llengua, ni de son país, que no es deturen davant de la fundació d'institucions oprobioses per ells i llurs germans.

Tot això és lo que la trista realitat ha fet comprendre a tota aquella gent que sens pararmen en ço que era el pur ideal catalanista l'havien conceptuat com altre qualsevol modus vivendi com són convertits la majoria dels partits per deshonra de la Política, per escarni a la Democràcia i per atemptat a la legítima Llibertat.

Molts i molts, agraïts per favorets rebuts i atrets per les aventatges personals que els proporcionava, havien seguit els tortuosos camins d'una política insana, separant-se inconscientment de la ruta lluminosa empresa per els vers patricis, mes, el triomf esplendorós d'en Puig de la Bellacasa—el més relacionat amb l'Empordà—per sobre una gestió nefanda i caciquista, ens evidència que havien ja descobert el tràfec ignominiós d'aquells que els guiaven i amb els quals son honor no els permetia que continuessin més units.

I refermant el brillant resultat de les eleccions de Torroella i palesant son ferm ideal de catalanitat, sortiran diumenge triomfants de les urnes els noms d'En Josep Plà i En Miquel Roger, els honrats candidats Nacionalistes, els braus defensors de la nostra causa, els afiliats a l'únic partit a que tenim dret els catalans: les doctrines catalanistes.—F.

Abans de votar penseu en l'Empordà assolit, en la Catalunya integralment mestreja dels seus destins, en la Mancomunitat, primer pas per a la independència orgànica de Catalunya.

TRIOMFAREM!

Amb entusiasme delirant ha sigut acullerta arreu del Districte la nostra candidatura; el prestigi per tot-hom reconegut de les dos persones que l'integren, la seva serietat i honradessa política, ha obrat el miracle d'acoblar al nostre entorn a tots els elements veritablement lliberals i catalanistes d'aquesta comarca.

La victòria és segura! Una victòria completa i decisiva d'en Plà i d'en Roger, vindrà a demostrar-nos la catalanitat i el seny dels electors del Districte de La Bisbal. Ells que mai han venut llur sufragi, que sempre han donat llur vot al qui sa consciència els hi ha manat, sabran escullir d'entre tots aquests candidats que's disputen la representació del Baix Empordà, els qui més garanties d'encert en el desenvolupament del càrrec els hi ofereixi.

I tinguem la seguretat que no elegiran ni an els federals d'idees caduques i impracticables, ni als homes de la U. M. N., tots ells enemics de Catalunya, ni tampoc als republicans radicals que portats pel despit acaben de coal·ligar-se amb aquests, sinó que faran sortir triomfadors de les urnes als nostres, que són els que més bé encarnen els ideals de Pàtria, Llibertat i Progrés, tan arrelats en aquesta comarca.

Triomfarem! Aquest és el nostre pensament i aquest és, també, el dels nostres adversaris que sens estar cegats per la passió veuen clarament la realitat.

Triomfarem! Nostre Districte tindrà uns diputats que a tot hora sabran ostentar la seva representació amb dignitat i honradesa i de la actuació dels quals la comarca tota en sortirà beneficiada.

Car a n'en Roger i a n'en Plà no'ls ha pas impulsat a presentar sa candidatura la vanitat i l'afany d'honors: solament per a poguer laborar pel bé del Districte i de Catalunya volen ésser els nostres diputats.

I ho seran! Els electors del districte de La Bisbal jamai s'hauran d'arrepentir d'haver-los elegit.

FROU.

Votar per la U. M. és fer el joc d'en Fournier, l'home que — segons digué en Cambó en ple Parlament — ha entrat al Congrés d'identica manera que tants altres han entrat a presiri.

Notes electorals

Dijous a Sant Feliu de Guixols es celebrà en el «Centre Catalanista» d'aquella entitat un miting en el que hi concorregué nombrosíssim auditori.

Parlaren nostres candidats en Josep Plà i en Miquel Roger siguent molt aplaudits.

L'acte contribuí — si hi cap — a donar una impressió més vigorosa al triomf que s'augura.

La Voz de Gerona que és una imitació de periòdic, renyit temps ha amb la literatura i el bon gust, és el qui fa la propaganda de la candidatura de la U. M. N. No cal dir, dones, que combat a la nacionalista amb tots els mitjans que troba al seu alcaç. Però aquests són pocs, perquè la puresa d'ideals dels nostres candidats i sa història política honradíssima, els posa a cobert de tota mena d'atacs; tant és així, que en son últim nombre es limita a calificar-

los repetidament de lligueros — com si ço fos un estigma — i a dirigir a n'en Plà uns mots ben poc edificants, però ben dignes de La Voz.

El Autonomista, diari republicà de Girona, va publicar dies passats un solt anunciant la retirada del nostre candidat en Josep Plà.

No sabem l'intenció que guiava a nostre confrare al publicar aquesta informació, però sigui lo que's vulgui, ella no va pas sortir el seu efecte. Ningú ni per un moment va admetre la possibilitat d'aquesta retirada, i tots continuaran treballant amb tant o més ardor que abans per a fer triomfar al nostre il·lustre amic.

Republicans federals i radicals estan donant en aquesta campanya electoral un espectacle molt poc edificant. Des de llurs periòdics i amb fulles soltes que han vingut apareixent durant aquesta setmana, s'increpen mutuament, en forma molt dura, retreient-se fets passats i presents que ben poc diuen en son favor.

Amb tot això, cap dels dos partits en resulta beneficiós. Unicament els electors hi guanyen, perquè així amb el coneixement de certes coses, fins avui ignorades, podran votar més a consciència.

Catalunya - Nació; Empordà autònom dins Catalunya lliure; pau en els esperits i entre'ls homes: això representa, per demunt de tot, la candidatura d'en Roger i d'en Plà.

A l'hora d'escriure aquesta nota, (tarda del divendres) ha de tenir celebració a La Bisbal un grandios acta polític en el que hi pendran part, a més de nostres candidats, els eloqüents oradors D. Lluís Puig de la Bellacasa i D. Pelai Vidal de Llobatera.

Acabat aquest acte, que promet ésser brillantíssim, marxaran els oradors cap a la vila de Palamós, on hi pronunciaran, també, altres discursos.

En Salvador Albert no ens ha pas deixat sentir la seva veu durant tota aquesta campanya electoral. Tots aquells que'l tenen per un ídol i que són republicans solament perquè ell ho és, estan consternats, no savent quina resolució pendre. Tenim de votar an els radicals o als federals? preguntun cada volta amb més insistència.

Nosaltres, en son lloc, vofariem a qualsevol, al que millor ens semblés, creiem que, a l'Albert, mentres que quan arriba l'ocasió se'l voti a n'ell, tot la demés l'importa ben poca cosa.

L'ordre, la harmonia social, la pau dels esperits són coses incompatibles amb la vergonya fournerista de les darreres eleccions a Torroella.

INFORMACIÓ COMARCAL

De La Bisbal

INSTANTANIES

Es avui, el jorn en què ha de decidir-se la palestra de les eleccions de Diputats provincials i perquè és avui, insisteixo en parlar-ne, car segons com, puc ésser a temps d'estalviar-te facis un tort; cometis un gran mancament.

Electors, si al llegir aquestes lletres no has emittit el teu sufragi encare, fes-ho, i torno a repetir, tenint present els teus sentiments d'home català, votant per aquell qui, baix aquest principalíssim punt de mira, millor encarni els teus pensars. No deixis enlluernar-te ni sorprendre per les promeses més o menys afalagadores, de favors o prebendes; no t'illusioni ni't decideixi l'idea de que'l candidat sia conveit teu. Si fos així, de sortir elegit, l'imperi del seu cacicat el sentirias de més aprop i de més aprop et feriria.

Electors bisbalencs, car que per tu parlo. Mira els candidats; mira qui'ls segueixen i o que representen. No votis per aquells que no repre-

senten altra causa que la de Don Fulano de tal. Si aixeques falsos ídols hauràs de carregar-los a les teves espatlles i t'aixafaran amb el seu pes.

Jo crec que si ets bon ciutadà i vius enterat de les coses locals i ets home recte i d'ideals, jamai donaràs el teu vot als que van a la palestra per a satisfer ambicions personals pròpies i dels que'ls segueixen. Jamai voldràs amb el teu vot ratificar la actitud anticitudana d'aquells que La Bisbal guanyaria en no tenir-los per veïns.

Creo que si ets digne, apartaràs la cara, amb un noble gest de fàstic, del conglomerat dels mal titulats monàrquics, carlistes, lerrouxistes i reformistes, baix el qual s'hi amaga la més refinada concupiscència.

No se si val la pena de parlar-ne de l'insignificància política dels de La Pajarera.

Aquesta societat, que de molt temps ençà ve patint d'una letargia aguda o mal de la son; que's com si no fos a La Bisbal; que viu precisament dels no socis, dirigida per insignificanties o per fracassats, fa temps que ve prenent part significativa en tot moviment anti-català.

Jo no crec, torno a dir, que valgui la pena d'embutrar gaire paper per a parlar-ne; però cal fer-ne esment com una dada històrica; per a coneixement de tots.

Serà qüestió d'esborrar aquell gran lletrero (que ja és l'única cosa que hi queda) i posar-hi de nou «Centre de Don X.» (Buina per exemple). Encaixarà perfectament amb l'esperit democràtic d'aquella casa.

Amb motiu de les eleccions de Diputats provincials, els polls de costura han tret la closca al sol i's remenen.

Els entrebancadors de tot obra municipal; aquells que fugen de complir els seus deures ciutadans; que tota llur vida pública no és més que l'exaltació del ridícul «jo»; plens d'ambicionetes i amb mires a interessos particularíssims, surten a demanar el vot. En nom de què?

Ja serà cosa de veure, si els veïns es deixen engatussar i els hi donen.

S'han anat assabentant de la campanya que contra el joc fa aquell periòdic que de la capital que exerceix de cira-botes i de picotejador de franc, de franc es reparteix i no llegeix ningú?

Si va de bó de bó, és d'aplaudir, com l'aplaudeixo; però novament pregunto: ¿El demonio se ha vuelto fraile? I res, la mateixa sentor de socarrim...

Han passat ja les festes i crec que la virtut de callar fins ara, per a no perjudicar-les, em pot donar l'autoritat d'imparcial.

Mes, passades, tinc de proclamar que no pot ésser, no té raó d'ésser que baix la capa de la beneficència, amb la qual s'hi amaguen interessos particulars, se cacccionin els interessos també particulars d'altris.

Aital exclusivisme no pot comprendre's sinó amb el sentit de tractar-se de la beneficència general i crec que, a pesar de les festes de diumenge, el Menjador dels pobres segueix portant aquell vergonyós dèficit del que un dia els parlava i tinc de recordar avui, tornant a implorar la bona voluntat de tots per aixugar-lo.

I al parlar així, no busco ferir, ni menys molestar a les entitats organitzadores, al revés, em mereixen tota mena de simpaties, i per aitals simpaties que'm mereixen, escric aquests comentaris, perquè crec honradament que si l'any que vé, al portar a cap altres festeigs, deixen amb llibertat a les empreses i entitats particulars, de fer tot allò que millor els sembli, no es sentiran les protestes motivades per l'exclusivisme de que s'han revestit els passats i, mereixent de tothom la simpatia, se veuran coronats del mateix èxit. Sincerament, amb tota sinceritat ho dic.

PERE DEL CONVENT.

La forma és una cosa accidental: la llibertat és essencial.

Es un absurd i en el fons antipatriotisme — salvant la bona fé — avantposar la forma de govern a la íntegra llibertat de Catalunya.

De Palamós

Gronxadors, caballets, xurreros, ja han començat a pendre possessió dels llocs respectius en espera de la festa major, amb mires al cèntim, afanyosos d'endur-se'n les escorries de les butxaques aixutes, aflaquides per la crisi del treball.

Pocs dies manquen per arribar-hi a la festa major i no obstant cap preparatiu es fa per a que resulti llúida; sembla que tothom està posseït d'una mena d'angúnia encomanadissa a la vista de tanta de gent desvagada, i considerar que hi ha tantes de llars en les quals hi manca tot, que lleva l'humor de divertir-se.

Els altres anys el Cassino El Port tenia envelat i totes les societats orquestra forastera; aquest any de forastera probablement no n'hi haurà sinó en aquesta societat, perquè no en té de pròpia, i haurà de fer éls balls en la sala del Cassino amb l'orquestra La Principal de La Bisbal. En el Centre Econòmic es faran tres balls ne societat, dels que es fan durant l'any, amb l'orquestra pròpia. Al Centre Federal, encara que no estan ben determinats a hores d'ara, es pot donar com segur que també s'hi farà ball amb l'orquestra de la societat; i al Cassino L'Unió, diuen que cerquen orquestra i no en troben.

Així estem avui per avui: la qüestió és. passar aquells dies amb la major economia possible; enguany no és possible fer dispèndis; si un altre any les coses van millor ja ens en rescabalarem, que no és bonic que uns es diverteixin a desdir i altres es vegin precisats a arreglar carrers per a poguer portar un bocí de pa a casa.

Estem en el punt culminant del període electoral; en els centres polítics tothom es belluga, tothom espera treure triomfant la seva candidatura com s'espera per Nadal tenir participació a la grossa, tothom fa calendaris i té confiança en lo que ha de venir fins que es resol't l'incògnita.

Dimecres a l'Agrupació Catalanista va reunir-se la secció de la Joventut Nacionalista amb el fi de canviar impressions i organitzar els treballs electorals. Molt ben acullits foren els parlaments patriòtics del seu president En Francesc Goday i d'En Juli Ferrer, recomenant activitat i entusiasme. En Francesc Torrent, president de la secció d'acció política, exposà el pla d'organització i molts de joves s'oferiren a efectuar els serveis que els sien designats.

Nosaltres, naturalment, també en fem de calendaris; també n'hi tenim de confiança en el triomf dels nostres candidats: cal, però, que tots fem el possible per a lograr-lo el triomf, amb la seguretat que d'aquesta manera contribuirem a ajudar a l'obra patriòtica de la Mancomunitat i haurem complert el nostre deure.

Simultàniament amb els treballs de terraplenar la plaça de l'estació, la brigada dels obrers sense feina habilitada per l'Ajuntament està procedint a la perllongació del passeig, en l'extrem occidental, i al mateix temps s'ocupa en netejar-lo de l'herba que en aquella part s'hi criava que més que altra cosa semblava un prat en erm. Que al menys els forasters que ens visitin el vegin ben polit, que potser així no ens titllaran de deixadesa.

CASA EN VENDA

A la Plaça del Mercat, de Palamós, amb dos pisos, amb porta a la Plaça i sortida a altre carrer.

Per a informes, al Sr. Prats, Peligro, 12, Palamós.

Es ven un gramofon

junt amb 25 plaques dobles d'escullides peces de cant i música, a un preu relativament econòmic. Informarà en PERE FRIGOLA, repartidor de BAIX-EMPORDÀ.

IMPREMTA DE M. PALE. — TELÉFON 334

Malalties de la pell i de les vies urinaries

CLÍNICA DEL

Dr. Vila Sabater

METGE ESPECIALISTA

ANTIC INTERN PENSIONAT PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA DE BARCELONA

Plaça Bell-lloch, 4, 1.º : Teléfon n.º 95

GIRONA

EL MILLOR APERITIU és el vermouth sec.

EL MILLOR vermouth sec és el

CHAMBERY

FERRET - VENDRELL

DEMANEU-LO A TOT ARREU

DR. JOAQUIM DE VIÑALS

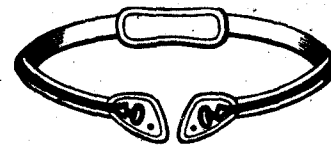
METGE - ODONTOLEG

MEDICINA I CIRUGIA

DENTAL

CONSULTA DIÀRIA : DE 10 A 11 DE 3 A 6

Subida del Puente, 2 : GIRONA

Doctor ROCA

FARMACIA - ORTOPEDIA - PERFUMERIA

NO deixar-se il·lusionar per pomposos anuncis que solament són a mida d'atracció.
NO deixar-se atraure per títols que solament existeixen en imaginacions visionaries.
NO deixar-se enganar per gent sense consciència que's presenta com a sucursals.

Unic ganibet ortopèdic LA CRUZ ROJA que funciona i ha funcionat sempre en el mateix local de la Plaça de l'Oli

GIRONA

CONSULTORI MEDIC QUIRURGIC

DE

JOAQUIM JUBERT I ELISEO JUBERT

Malalties de la pell : : Malalties de les criatures

CIRUGIA INFANTIL I CIRUGIA ORTOPÈDICA

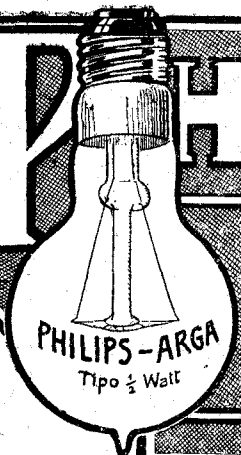
Plassa de l'Oli, núm. 1, pral. : GIRONA

TELÉFONO NÚM. 205

A. DUCROS, Cerbère : TRANSPORTS INTERNACIONALS

Les lampares de filament metalich
consumeixen un **50 %** mes

*La renovació de lampares deu
ferse solzament per la moderna*

**PHILIPS
ARGA**

tipo
 $\frac{1}{2}$
watt.

**Llum
blanquissima**

*¿Vosté está conform ab lo que l'hi gasta
l' comptador? ¿No?... Donç substitueixi
ses lampares de filament metalich per les in-
comparables Philips-Arga y tindra*

**— Doble llum
a meitat de cost —**

Totes les lampares de filament metalich donen
la llum groga en comparació de l'ARGA
y gasten un 50% mes L'ARGA i hi surt
practicament de franc

Vendes al major : ADOLF HIEBSCHER
Carrer Mallorca, 198 — BARCELONA

FONDA IBÉRICA DEL PADRE
Propietari: JOSEP ROCA

Carrers Comte de l'Assalt, 11 (carrer nou de la Rambla) Lancaster, 2 — BARCELONA
Casa establerta l'any 1849 — Casa pairal empordanesa

Timbres i llums elèctrics a les habitacions. Pensions econòmiques per mesos, pago adelantat

Dr. Manel Nadal
Metge - Oculista

Ex-ajudant del Servei Oftalmològic
de l'Hotel Dieu de Paris

Hores de consulta: De 9 a 12 i de 3 a 5

Rambla Pi i Margall, 12 - 1.er
Sant Feliu de Guixols
Telèfon núm. 1138.

TALLER MECÁNIC
DE

Deulofeu, Avellí i C.^{ia}

CONSTRUCCIÓ I REPARACIÓ DE
TOTA CLASSE DE MÁQUINES

ESPECIALITAT EN L'INDUSTRIA TAPERA

Telèfon 339

Fuente, 48

PALAFRUGELL

**ESTRADA
I GIRBAU**

FÁBRICA DE SACS

I TEIXITS DE YUTE

SANT FELIU DE GUIXOLS

Transports Internationaux
**MITJAVILLE
& GOUTELLE**
CERBERE

Maisons et representants partout

AGENT :

RAFAEL PORTAS
SANT FELIU DE GUIXOLS

Máquinas per a
afilar llàpiços
Ultim model

DE VENDA A L'IMPREMTA DE
M. PALÉ

FRAMBUSINA

BESCUIT DELICIOS

Preneu-lo amb llet i café,
Preneu-lo amb el bon vi,
Preneu-lo com a postre,
Que és d'un gust lo més fi.
Recomaneu-lo als malalts, feu-ne sopes a
la mainada, demaneu-los en Cafés i Fondes.
Es garantit-zat com a substàncios, alimentici
econòmic.

ELABORACIÓ I VENDA :

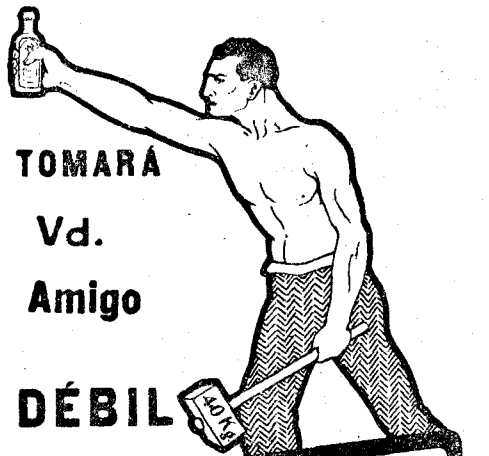
FLECA D'EN J. COLL

Plaça Constitució, 9 i Amor Filial, 2 - LA BISBA

DE VENDA A PALAFRUGELL

BALDIRI FERRER

PI I MARGALL, 2

TOMARA

Vd.

Amigo

DÉBIL

Elíxir CALLOL

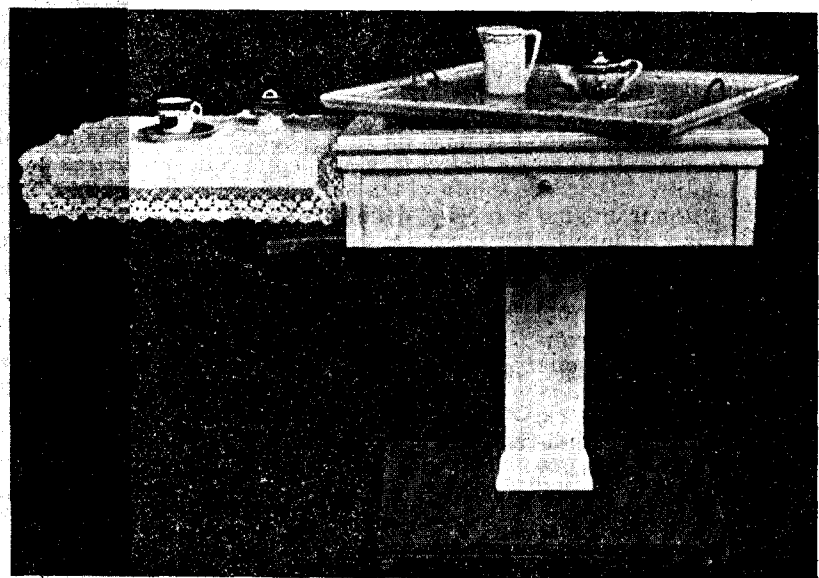
que dá fuerza,
vigor y juventud

Más de 9000 Médicos en España
recetan toman o han tomado ellos
o sus familias ELIXIR CALLOL

Fórmula Aprobada y Recomen-
dada por la Real Academia de
Medicina y Cirugía

DE GUSTO AGRADABLE
Y EFECTO RÁPIDO

PÍDASE EN FARMACIAS Y ORUGUERIAS

**MESA patentada
alemana**

PROPIA PARA
SANATORIOS
V
HOSPITALES

SE VENDE LA PATENTE PARA
ESPAÑA Y PORTUGAL

DIRIGIRSE A

J. C. KL.
LANGG, 2
WIESBADEN

A. DUCROS, Cerbère. - Representant: J. CAMÓS, Palamós

MARINA, 9 - Telèfon 79